ANUL VII. No. 2034 — EDIȚIA A TREIA — MIERCURI 16 NOEMBRE 1894

NUMERUL 10 BANI

ABONAMENTELE
INCEP LA 1 ȘI 15 ALE FIE-CĂREĬ LUNI
SI SE PLATESC TOT-D'A-UNA INAINTE

IN *Bucureşti* LA CASA ADMINISTRAŢIEĬ
DIN *Judeţe* ŞI *Streinătate* PRIN MANDATE POŞTALE
UN AN ÎN ŢARĂ 30 LEĬ; ÎN STREINĂTATE 50 LEĬ
ŞASE LUNĬ . . 15 » » » 25 »
TREĬ LUNĬ . . 8 » » » 13 »

Un numer în streinătate 30 bani

MANUSCRIPTELE NU SE INAPOIAZA

Adevĕrul

Să te fereşti Române de cuiŭ strein în casă
V. Alexandri.

NUMERUL 10 BANI

ANUNCIURILE
DIN *Bucureşti* ŞI *judeţe* SE PRIMESC *numaĭ la Administraţie*
DIN *Streinătate*, DIRECT LA ADMINISTRAŢIE ŞI *la toate oficiele de publicitate*
ANUNCIURĬ LA PAG. IV . . . . . 0,30 b. linia
» » » III . . . . . 2,— leĭ »
» » » II . . . . . 3,— » »
INSERŢIELE ŞI RECLAMELE 3 LEĬ RÎNDUL.
La Paris, ZIARUL SE GĂSEŞTE DE VÎNZARE CU NUMERUL LA
kioşcul No. 192, Boulev. St.-Germain

UN NUMER VECHIU 30 BANI

ADMINISTRAŢIA
PASAGIUL BĂNCEI NAŢIONALE (CASELE KARAGEORGEVICI)

Director politic: ALEX. V. BELDIMANŬ

REDACŢIA
PASAGIUL BĂNCEI NAŢIONALE (CASELE KARAGEORGEVICI)

MESAJUL REGAL

Astă-zĭ se deschide sesiunea parlamentară. In Camera pustie, în pustia de Cameră, va răsunà din noŭ glasul fericiţilor aleşi aĭ colegiilor cenzitare. Regele Carol va veni cu tot alaĭul săŭ civilo-militar, ca să citească prost o proză scrisă de altul, — apoĭ domniĭ deputaţĭ îşĭ vor reîncepe în tihnă meseria, domniĭ senatorĭ îşĭ vor reîncepe în tihnă somnul, — eĭ vor dormi mereŭ!

* * *

La fie-care redeschidere a aceste ciudate fabricĭ de legĭ, unde lucrătoriĭ sînt şi acţionarĭ şi reacţionarĭ, îmĭ vine o întrebare curioasă: maĭ la urmă, la ce slujeşte industria asta a parlamentarismuluĭ?

Burghezimea şi-a organizat aşà afacerile, în cît în Camere nu pot pătrunde de cît un număr de privilegiaţĭ, carĭ vin acolo cu intenţia hotărîtă de a nu schimba nimic din ordinea actuală de lucrurĭ.

Se 'nţelege, artiştiĭ aŭ oare-care dibăcie: eĭ însceneazà lupte, atacurĭ violente, salturĭ mortale, duelurĭ, — dar toate acestea nu aŭ nicĭ o dată un rezultat. După luptă, combatanţiĭ îşĭ ştring mîna la bufet şi se felicită reciproc de arta cu care aŭ ştiut şi uniĭ şi alţiĭ să dea publiculuĭ profan iluzia realităţeĭ.

Văzut-aţĭ însă un om luînd în serios faptul că Nottara *omoară* la teatru pe Petrescu? Toţĭ ştim că floretele eraŭ butonate; şi dacă nu-ĭ ia nimenĭ drept luptătorĭ în realitate, pricina este că sîntem preveniţĭ că acolo e teatru.

La Cameră, unde ni s'a tot spus că lupta e serioasă, unde o'ntreagă educaţie mincinoasă a contribuit la falsificarea judecăţeĭ noastre asupra aşà numitelor „partide adversare", nu ne-am emancipat încă de iluzie şi continuăm a o luà drept cea maĭ reală dintre realităţĭ.

Intrebaţi-vă însă cu tot dinadinsul: ce interese protivnice aŭ D-niĭ Marghiloman şi Stolojan? Analizaţĭ situaţia socială a unuia şi a celuĭ-lalt, observaţi-ĭ cum trăiesc în afară de Parlament, disecaţi-le bine ideile dumnealor generale asupra acesteĭ societăţĭ în care ambiĭ aŭ egale privilegiĭ, — şi veţĭ vedea că şi floretele dumnealor sînt butonate, veţĭ vedea că lupta dumnealor e o mascaradă, vă veţĭ convinge că aŭ tot interesul să nu se certe amîndoĭ, ca să nu cîştige cel de al treilea, pe care îl urăsc de-o potrivă. Dacă unul face pe toreadorul şi altul pe taurul, amîndoĭ sînt în fond nişte matamorĭ amicĭ.

Camera franceză ne-a dat deună-zĭ un exemplu foarte convingător despre conştienţa pe care o aŭ toate fracţiunile burgheze că trebuie să fie unite în faţa «primejdieĭ socialiste». Se ştie că 'n Camera aceea sînt nenumărate grupurĭ de burghezĭ carĭ fac pe războiniciĭ între eĭ; eĭ bine, a fost de ajuns ca Jules Guesde să pună neted pe tapet doctrina socialistă, pentru ca toţĭ fiiĭ closceĭ burgheze să se adune la olaltă în număr de 456, iar în partea cea-l'altă să rămînă adevăraţiĭ şi sinceriĭ reprezentanţĭ aĭ claseĭ muncitoare: ceĭ 57 de socialiştĭ.

Incerce-se şi la noĭ să se aducă în desbaterea tamazlîculuĭ parlamentar o chestiune în care să se vadă lupta de clase; încerce-se cel puţin a se luà un privilegiŭ cît de neînsemnat din mîinile burghezimeĭ triumfătoare, şi veţĭ vedea îndată cum dispar aşà zisele dezbinărĭ dintre liberalĭ şi conservatorĭ şi se găsesc cu toţĭ fraţĭ de mumă şi de tată.

Ocazia n'ar lipsi: ne găsim într'o vreme de criză spăimîntătoare, ţărănimea e ameninţată să moară de foame, iar lucrătoriĭ industrialĭ nu maĭ găsesc de lucru. Totuşĭ cine să dea glas acesteĭ mizeriĭ? Şi cîţĭ ar votà o propunere favorabilă celor desmoşteniţĭ? Conservatorĭ şi liberalĭ, toţĭ ar sări să lovească în «hidra revoluţionară».

* * *

Iată de ce, în faţa sesiuniĭ care se deschide, noĭ rămînem recĭ. Nu sperăm nimic de la aleşiĭ celor privilegiaţĭ şi nu luăm în serios luptele lor.

Parlament? O orbire maĭ mult, o înşelăciune maĭ mult pentru ceĭ lipsiţĭ de drepturĭ.

Acordaţĭ votul universal, faceţĭ ca în adevăr ţara să fie reprezentată în Camera legiuitoare, — şi atuncĭ vom avea altă părere despre acest atelier de legĭ.

Anton Bacalbaşa.

CUTREMURELE

Din Messina am primit aseară prin Agenţia *Romînă* o telegramă anunţînd că un noŭ cutremur puternic s'a simţit în noaptea de Duminică în Sicilia. Populaţia a fost cuprinsă iarăş de spaimă.

La Reggio di Calabria superstiţia populară a inventat că o statuie a Fecioareĭ a deschis gura, — o minune pe care poporul interpretînd-o în senz bun, a început a se maĭ linişti.

O altă depeşă din Sofia ne spune că ierĭ noapte s'a simţit şi acolo un cutremur ondulator destul de puternic; a ţinut cîte-va secunde, dar n'a pricinuit nicĭ o stricăciune.

SORA NOASTRĂ MAI MARE

Corupţie pe toată linia. - Hoţ şi judecător. - Denunţărĭ grave. - Ce zice Giolitti

Corupţie pe toată linia

Sora noastră maĭ mare, Italia, merge răŭ de tot. Politicianiĭ o rod de-o prăpădesc, şi-o rod în modul cel maĭ necinstit posibil.

Cititoriĭ noştri ştiŭ cîtă larmă s'a făcut anul acesta cu hoţiile făptuite pe la diferite băncĭ, hoţiĭ făptuite cu învoirea şi complicitatea a o mulţime de miniştri, senatorĭ şi deputaţĭ.

Guvernul italian, speriat de acest vulcan de corupţie pe care să răzăma toată alcătuirea socială a Italieĭ, a căutat să facă lucrurile muşama.

Hoţ şi judecător

Partea nostimă şi desgustătoare în acelaşĭ timp, e că acel care a voit să facă lucrurile muşama, primul ministru Giolitti, era şeful bandeĭ care pungăşea casele de bancă.

Şi banda a fost mult timp salvată, prin protecţia luĭ Crispi.

Pricina pentru care banda n'a putut fi prinsă şi dată în bloc pe mîna justiţieĭ, e că primul ministru Giolitti reuşise să fure toate hîrtiile compromiţătoare.

Denunţărĭ grave

Tanlongo, directorul bănceĭ romane, adus în faţa justiţieĭ, a declarat că toate circulaţiile de bilete false, virimentele de fondurĭ, bacşişurile date politicianilor, toate pungăşiile într'un cuvînt, s'aŭ făcut din ordinul primuluĭ ministru Giolitti şi a ministruluĭ Grimaldi. *Cele treĭ milioane pe care banca romană le-a numărat deputatuluĭ Fazzari, s'aŭ dat din ordinul luĭ Grimaldi.*

Insă, Tanlongo declară că nu-şĭ poate proba aserţiunile de oare-ce primul ministru Giolittĭ ĭ-a sustras toate hîrtiile compromiţătoare sub pretext de perchiziţiĭ şi sechestru.

Tanlogo maĭ declară că dacă ar avea el hîrtiile ce i s'aŭ furat, ar putea desonora cu ele întreaga generaţie de oamenĭ politicĭ carĭ aŭ lucrat la aşa zisa regenerare a Italieĭ.

Ce zice Giolitti?

Tanlongo a fost achitat de frică. Acum însă Giolitti a fost chemat înaintea justiţieĭ.

Fostul prim-ministru declară că în adevăr hîrtiile luĭ Tanlongo sînt la dînsul. Aceste hîrtiĭ i-aŭ fost date de către însuşĭ fiul D-luĭ Tanlongo şi primul-ministru n'a crezut de cuviinţă să le predea justiţieĭ!

Cred şi eŭ.

Această gravă mărturisire a luĭ Giolitti va readuce pe tapet aşa numita *Panama italiană*. Dacă justiţia *va îndrăzni* să-şĭ facă datoria, atuncĭ e probabil că mulţĭ foştĭ miniştri şi actualĭ deputaţĭ şi senatorĭ vor înfunda puşcăria.

Şi cînd te gîndeştĭ că aceştĭ pungaşĭ ordinarĭ aŭ ordonat măcelurile din Sicilia, arestarea şi condamnarea nefericituluĭ deputat socialist *De Felice*, la 20 de anĭ de muncă silnică!

Bine merge sora noastră maĭ mare, Italia!

Interim.

SATIRA ZILEI

Mesajul Regal

Profaniĭ nicĭ nu ştiŭ ce-ĭ azĭ pe capul nostru. Astăzĭ, dragĭ cititorĭ, toate gazetele se bat să iasă care de care maĭ de vreme cu *Mesajul Regal*.

De ce? Habar n'am. Este o tradiţie la mijloc: se spune că publicul doreşte grozav să ştie ce a *vorbit* Regele la Cameră. Probabil că maĭ nainte vreme cuvintele luĭ Vodă aveaŭ vre-o însemnătate.

Declar însă că azĭ eŭ nu maĭ înţeleg curiozitatea asta.

Cum! D-v. nu ştiţĭ ce va cuprinde mesagiul? Cu micĭ modificărĭ, el va fi tocmaĭ cel de acum un an.

Iată, în momentul cînd scriŭ aceste rîndurĭ, e ora 11 şi 20 minute, noaptea, Marţĭ 14 Noembre. Decĭ, nu mă puteţĭ bănuì că am citit deja mesajul.

Cu toate astea, am să vă spun ce cuprinde el:

Maĭ întîiŭ, Regele declară că-ĭ pare bine că deschide a nu ştiŭ cîtea sesiune a corpurilor *lejuitore*; apoĭ declară că-ĭ pare bine cum că Prinţul Ferdinand a maĭ făcut un copil, care a fost botezat în legea ortodoxă, ceea-ce va întări încă şi maĭ mult „legăturile între Dinastia Mea şi ţară". După asta, Regele pomeneşte de nunta luĭ de argint şi zice că se bucură că i s'a 'ntors Regina şi că amîndoĭ sînt iubiţĭ de popor. Pe urmă adaogă că „relaţiunile noastre cu cele-l'alte puterĭ" sînt straşnic de bune; apoĭ înşiră cîte-va legĭ pe care le va vota Camera şi maĭ ales legea minelor şi legea învăţămîntuluĭ secundar...

Dacă n'o fi tocmaĭ aşà, lasă. Fac de zece anĭ gazetărie şi înţelegeţĭ bine că am auzit atîtea mesajurĭ, în cît, la dracul — aşĭ putea să fac şi eŭ unu acuma.

* * *

Trebue să adaug, că de mîine 'ncolo toate gazetele se vor ocupà numaĭ de acest mesaj. Cele din opoziţie îl vor combate teribil, cele guvernamentale îl vor lăuda straşnic. Iar ceĭ carĭ fac pe spiritualiĭ, vor zice *masagiu* în loc de *mesaj*, — ca dovadă că aŭ spiritul de la 48.

Incă ceva: oratoriĭ proştĭ de la Cameră, răspunzînd la mesaj, încep totdeauna ast-fel:

— «Domnilor deputaţĭ! La fie-care deschidere a sesiuneĭ corpurilor legiuitoare, reprezentanţiĭ Naţiuneĭ aŭ ocaziunea de a vorbi cu Coroana...»

Şi moftologia asta se chiamă «un discurs foarte serios».

....Iar eŭ, care-mĭ bat joc de toate astea, eŭ nu sînt serios de loc. *Eĭ* sînt serioşĭ!

Rigolo.

SCEPTICISMUL NOSTRU

Un ziar ne imputa de ună-zi nouă şi tinerilor din generaţia noastră, scepticismul nostru faţă de lupta pentru răsturnarea guvernuluĭ.

Şi reproşul acesta l'am maĭ auzit de multe orĭ şi sub altă formă. De multe orĭ ni s'a spus: curioasă atitudine aveţĭ D-voastră, care loviţĭ pe rînd într'un partid de guvernămînt şi în altul fără a arăta nicĭ o preferinţă, care vă rîdeţĭ de tot şi de toate şi nu pregetaţĭ măcar în ridiculizarea perilor albĭ aĭ reprezentanţilor uneĭ generaţiĭ, care a întocmit societatea în care trăiţĭ.

Iată imputarea ce ni se adresează şi pe care mă grăbesc să o recunosc de îndată ca exactă în mare parte.

Este foarte exact că în lupta noastră distribuim tot atîtea tifle cîte argumente. Şi cu toate astea lucrul e foarte natural.

E vechea istorie a fiilor luĭ Noe, la vederea goliciuneĭ tatăluĭ lor, căzut de beţie. Faţă cu asemenea spectacol ruşinos, obişnuinţa respectuluĭ şi a deferenţeĭ dispar, iar pe buze nu se maĭ urcă de cît sarcazm şi zeflemea.

Cum voiţĭ asemenea, ca tineriĭ din generaţia noastră să maĭ respecte pe bătrîniĭ noştri, cînd i-am văzut tîrîndu şi periĭ albĭ în toate mocirlele murdare; cînd i-am văzut, asemenĭ discipulilor luĭ Noe poticnindu-se ameţiţĭ de fumurile puteriĭ; cînd eĭ n'aŭ avut măcar ruşinea să-şĭ ascundă de noĭ, faţa acoperită de bale murdare.

Cum voiţĭ ca certele dintre voĭ să ne maĭ înflăcăreze, cînd nu luptaţĭ de cît pentru chiverniseala uneĭ oligarhiĭ; cînd rînd pe rînd pentru a vă menţine la putere aţĭ uzat de toate mijloacele şi aţĭ corupt tot în ţara asta.

Nu vă maĭ miraţĭ dar azĭ, dacă rămînem recĭ la zbuciumurile noastre, dacă în loc de a vă ajuta pe uniĭ în potriva altora, vă confundăm într'un egal dispreţ.

Dacă aceasta poate fi numit scepticism, *da, el este al nostru*. Noĭ însă avem convingerea că sîntem foarte departe de a fi scepticĭ, — fiind-că ne păstrăm tot entuziasmul, toate puterile, pentru o altă luptă, de cît aceea ce se dă între voĭ.

Coteriile voastre ne dezgustă, politicianismul vostru revoltă în noĭ orĭ ce simţ de onestitate, şi de aceea ne întoarcem faţa de la voĭ, îndreptînd'o spre alt ideal, spre altă luptă spornică.

De copiĭ ne-a impresionat dintîiŭ vaetul de durere al celor desmoşteniţĭ; în şcoală apoĭ am învăţat că formele sociale n'aŭ nimic imuabil şi că evoluează necontenit spre forme superioare, în fine în lume cînd am fost aruncaţĭ, am găsit neîndurata luptă pentru traiŭ, ce nu te cruţă şi te învaţă să nu cruţĭ. Şi în noĭ atuncĭ, a încolţit speranţa uneĭ lumĭ maĭ bune, a unuĭ ideal de înfrăţire. Şi nădejdea asta s'a întărit prin dovedirea păcătoşieĭ voastre, prin încredinţarea că nu sînteţĭ maĭ de ispravă uniĭ de cît alţiĭ şi prin desgustul ce ne-aŭ sădit în suflete, atacurile desgustătoare dintre voĭ. Astăzĭ, de voĭ nu maĭ voim să ştim, căcĭ ochiĭ noştri sînt orbiţĭ de speranţa viitoare; astăzĭ tot ce vă priveşte şi vă încaeră, ne lasă recĭ şi indiferenţĭ.

Nu ne maĭ sfătuiţĭ dar în zadar: *entuziasmaţi-vă de ceea-ce ne încălzeşte pe noĭ, fiţĭ ceea ce aŭ fost părinţiĭ voştri* — căcĭ între noĭ şi voĭ e un abis.

Tot ce putem face pentru taberile voastre duşmane, este să le confundăm într'o egală repulziune şi să tragem şi de pe uniĭ şi de pe alţiĭ, mantaua luĭ Iaphet, care acoperea părţile ruşinoase ale luĭ Noe.

Iată care este scepticismul nostru.

C. D. Anghel.

SERVICIILE PUBLICE

In Camera franceză a fost maĭ zilele trecute o discuţie interesantă din care noĭ romîniĭ putem trage marĭ foloase. Era vorba dacă să i se permită saŭ nu oraşuluĭ Roubaix să facă farmaciĭ comunale, de la care sărăcimea să-şĭ procure medicamente pe preţul costuluĭ lor.

Camera franceză, compusă din financiarĭ şi negustorĭ marĭ şi din slugile lor plecate, a refuzat să autorizeze măsura luată de primăria de la Roubaix. Deputaţiĭ milionarĭ şi deputaţiĭ aleşĭ ca să servească interesele milionarilor, s'aŭ temut ca sistemul acesta să nu prindă rădăcinĭ şi să nu se întindă în Franţa.

Căcĭ pe lîngă farmaciĭ, comunele ar putea înfiinţa brutăriĭ, lua serviciul de iluminat, apă, şi alte serviciĭ însemnate pe seama lor.

Marea mulţime a consumatorilor ar folosi din punctul de vedere al calităţeĭ şi din punctul de vedere al preţuluĭ, negustoriĭ ceĭ marĭ şi exploatatoriĭ ar pierde însă, şi aicĭ e buba dureroasă.

La noĭ însă, unde mizeria e aşa de mare şi unde o mare parte din obiectele de prima necesitate se debitează de străinĭ, sistemul acesta de-a transforma în serviciĭ publice pîinea, iluminatul, apa şi altele, s'ar putea aplica cu multă uşurinţă.

Primăria din Focşanĭ a făcut deja experienţa cu apa, experienţă care a dat cele maĭ frumoase rezultate. Focşăneniĭ aŭ o apă bună, îndestulătoare şi foarte ieftină. Dacă se da aducerea apeĭ în Focşanĭ uneĭ companiĭ, ea ar fi fost de sigur proastă şi scumpă.

Statul poate începe prin a transforma toate monopolurile sale precum şi căile ferate, în serviciĭ publice din care statul să nu-şĭ scoată de cît numaĭ cheltuelile.

Conservatoriĭ voesc să modifice iar legea comunală. Ar fi momentul ca să se introducă în noua lege un articol care să fie ca un imbold primăriilor, spre a le determina să organizeze aceste serviciĭ publice.

In Belgia şi în Elveţia asemenea instituţiĭ comunale funcţionează deja pe o scară destul de largă, spre marea satisfacţie a tuturor.

Index.

REGIMELE ŞI STATUIA

Un ziar din capitală a anunţat că prefectul de Prahova «lucrează pe capete pentru a reuşi la alegerea colegiuluĭ II din Ploeştĭ» şi că «a promis D-luĭ Catargiu că va sfărîma legenda după care acel colegiŭ este «cetatea liberalismuluĭ».

Informaţia era, după cum se vede, pe cît de nouă pe atît de senzaţională; era decĭ cu neputinţă ca valorosul organ *Democratul* să nu se emoţioneze la citirea acesteĭ ştirĭ «din Capitala ţăriĭ».

Şi iată comentariile pe carĭ energicul organ al statuiĭ le face, după ce reproduce cu litere groase grava ştire de maĭ sus:

Cîtă ruşine şi cîtă degradare *pentru regimul de guvernare* al uneĭ ţărĭ, *unde se petrece ast-fel de lucrurĭ!!*

Dar D. Catargiu nu este acum întîiŭ cînd cade cu urgie asupra Ploeştilor.

Statua Libertăţeĭ scandalizează regimul pînă şi va sparge capul de dînsa!

In adevăr, cîtă ruşine şi cîtă degradare pentru un regim de guvernare, să lucreze pe capete pentru a reuşi la o alegere, într'o ţară unde se petrec ast-fel de lucrurĭ! Şi cum? căutînd să spargă statuia Libertăţiĭ care-l scandalizează!

«Dar statuia e de piatră, nu se sparge nicĭodată», — zice un cîntec pe care n'ar trebui să l uite acest regime scandalizat!

Rad.

Expulsările din urmă

De cît-va timp, pe fie-care zi avem de înregistrat cîte o nouă măsură de expulzare luată de guvern. Şi cele care transpiră din aceste expulzărĭ sînt foarte puţine pe lîngă cele despre care nu se ştie nimic, care se fac în cea maĭ mare taină.

Pretextul mărturisit pentru cele maĭ multe din ele este: propaganda socialistă.

Dar de cînd oare acest soiŭ de propagandă poate pune în primejdie Statul, ca să determine luarea unor aşa măsurĭ grave?

Partidul socialist este un partid, care de atîţia anĭ îşĭ are existenţa în Romînia, şi care nu s'a manifestat de cît pe căile absolut legale.

Organizarea de bresle şi de societăţĭ de ajutor, pentru muncitorĭ, pe care le-a înjghebat acest partid, a atras o sumă de muncitorĭ, din care mulţĭ streinĭ. La rîndul lor muncitoriĭ, carĭ aŭ beneficiat de aceste organizaţiĭ, aŭ încercat să afilieze pe alţĭ compatrioţĭ aĭ lor.

Intru cît dar, această propagandă a lucrătorilor străinĭ, a putut pune în primejdie siguranţa statuluĭ, pentru a determina expulzarea lor? Intru cît rîvna lucrătorilor de a-şĭ crea o situaţie maĭ bună, prin solidarizarea între eĭ, le poate fi imputată ca o crimă?

De ce-ĭ aduceţĭ atuncĭ pe aceştĭ lucrătorĭ în ţară? Căcĭ în adevăr cine aduce pe aceştĭ lucrătorĭ, dacă nu patroniĭ din clasele superpuse şi chiar statul? In fie-care an miĭ de lucrătorĭ sînt aduşĭ din afară, de direcţia căilor ferate şi de construcţiile statuluĭ, precum şi de agricultoriĭ bogaţĭ.

Cînd dar lucrătoriĭ aceştia sînt atraşĭ în ţară, şi reţinuţĭ aicea, este un adevărat scandal de a-ĭ expulza, cînd eĭ caută a-şĭ îmbunătăţi soarta.

Prin această facultate a expulzărilor pe cale administrativă, s'a dat guvernuluĭ o cumplită armă, de care uzează în modul cel maĭ abuziv.

Sperăm că toată lumea fără distincţie de partide, va fi alăturea cu noĭ, pentru a protesta în potriva acestor infamiĭ.

Lăsînd azĭ să se expulzeze Ardelenĭ pentru socialism, mîine vor putea fi expulzaţĭ pentru naţionalizm şi atuncĭ va fi prea tîrziŭ pentru a protesta.

Şi protestările trebue să se ridice încă maĭ cumplite în potriva moduluĭ de expulzare. Prin expulzările decretate de consiliul de miniştri, tot maĭ e o garanţie, prin cele săvîrşite de poliţie nu e însă nicĭ una.

C.

O MĂSURĂ INDISPENSABILĂ

Maĭ multe comune urbane din ţară aŭ votat ajutoare pentru săteniĭ în mizerie. E probabil că şi Camera va vota oare-carĭ sume tot în acest scop.

Să sperăm că aceste sume vor fi bine întrebuinţate şi că se vor da numaĭ celor în nevoe, fie sub formă de hrană, fie în banĭ sunătorĭ.

Un singur lucru avem de adăogat. Nu-ĭ de ajuns ca să se vie în ajutorul ţăranuluĭ în mizerie cu banĭ şi hrană, e nevoe absolută ca o dată cu aceste ajutoare să se caute a se pune capăt tuturor prejudecăţilor carĭ nu fac de cît să mărească mizeria de la sate.

Uite o pildă: sînt ţăranĭ cu dare de mînă aĭ căror copiĭ se îmbolnăvesc pe timp de iarnă, *în post*.

Din pricina regimuluĭ stupid de alimentaţie la care sînt supuşĭ copiiĭ săteanuluĭ pe timp de post, boala doboară pe toţĭ copiiĭ maĭ slăbuţĭ, cu tot ajutorul medical ce li s'ar da, căcĭ părinţiĭ nu-ĭ lasă să mănînce de cît mămăligă, varză şi fasole.

In zadar caută medicul să lupte în contra bigotismuluĭ părinţilor, eĭ preferă să'l lase pe copil să moară de cît să'l *spurce* cu lapte şi cu ouă.

Postul omoară maĭ mulţĭ copiĭ prin sate de cît anghina şi tifosul.

Maĭ mulţĭ medicĭ de plasă mĭ-aŭ afirmat faptul acesta.

Cu ţăraniĭ în mizerie se va întîmpla acelaşĭ lucru. Organismul lor slăbit de lipsă, va fi doborît de post. Un pic de lapte, un oŭ, o bucăţică de carne pe care le poate avea saŭ căpăta ţăranul, vor fi aduse la tîrg, vîndute şi baniĭ daţĭ pe ţuică şi rachiŭ, şi ceea-ce-ĭ împinge pe ţăranĭ la asta nu-ĭ numaĭ de cît pasiunea băutureĭ, *ci frica de a nu se spurca pe timp de post.*

In împrejurările triste prin care trece ţăranul astăzĭ, se impune ca autorităţile superioare bisericeştĭ să ia cele maĭ eficace măsurĭ pentru a scuti cel puţin pe săteniĭ în mizerie şi pe copiiĭ bolnavĭ, de a maĭ posti.

Şi cînd ordinele mitropoliţilor şi ale episcopilor vor fi energice şi categorice, ceĭ din urmă din regatul luĭ Carol se vor convinge şi eĭ că nu-ĭ nevoe să postească cînd sînt bolnavĭ şi săracĭ, pentru a fi ceĭ dintîiŭ în împărăţia ceruluĭ.

I. Theodorescu.

CASA DE CREDIT A OFIŢERILOR

Scopul caseĭ de credit. — Formarea capitaluluĭ. — Acordarea de împrumuturĭ.— Acordarea de asigurărĭ.

Scopul caseĭ de credit

Am anunţat că în curînd se va înfiinţa în Capitală o casă de credit, de economie şi de asigurare a ofiţerilor. Treptat cum se va simţi trebuinţa, se vor înfiinţa sucursale la reşedinţele corpurilor de armată şi ale diviziilor. Atît casa centrală, cît şi sucursalele eĭ, vor fi sub direcţiunea şi controlul ministruluĭ de răsboiŭ.

Scopul acestĕĭ case este de a acorda ofiţerilor, în caz de trebuinţă, împrumuturĭ ieftine şi de a-ĭ scăpa de exploatarea cămătarilor. In regulamentul caseĭ se va prevede asigurarea membrilor fondatorĭ, precum şi a familiilor lor în contra accidentelor, cum sînt incendiile, inundaţiile, pierderile de bagage şi caĭ, rănirĭ, boale grave etc.

Din fondul de rezervă al caseĭ se vor crea diferite fondaţiunĭ militare, institute de educaţie pentru copiĭ ofiţerilor lipsiţĭ de mijloace, stabilimente pe la băile din ţară, bibliotecĭ şi ospătăriĭ militare prin garnizoanele marĭ.

Casa, avînd un scop filantropic, poate primi donaţiunĭ şi legate. In acest scop ministerul de răsboiŭ va prezinta camerilor un proiect de lege pentru recunoaşterea de persoană morală şi juridică a acestuĭ institut financiar şi filantropic.

Membriĭ fondatorĭ aĭ acestĕĭ case pot fi toţĭ ofiţeriĭ în activitate, în disponibilitate, în rezervă şi în retragere, precum şi funcţionariĭ civilĭ aflaţĭ în serviciul armateĭ.

Formarea capitaluluĭ

Capitalul caseĭ se formează dintr'un fond depus în mod provizoriŭ de către ministerul de războiŭ, care însă se va restitui îndată ce se va forma un capital îndestulător propriŭ al caseĭ, precum şi din cotizaţiunile de asigurare lunare ale ofiţerilor.

Cotizaţiunile lunare ale ofiţerilor sînt ast-fel fixate :

Sub-locotenenţiĭ . .	0.50 banĭ
Locotenenţiĭ	0.75 »
Căpitaniĭ	1.00 »
Maioriĭ	1.50 »
Locot.-coloneliĭ . . .	2.00 »
Coloneliĭ	3.00 »
Generaliĭ	4.00 »

Iar funcţionariĭ civilĭ plătesc aceleaşĭ cotizaţiunĭ, după leafa pe care o aŭ. Aceste cotizaţiunĭ se pot micşora saŭ reduce cu totul, cînd nu ar maĭ fi nevoie de sporirea capitaluluĭ.

Cotizaţiunile de asigurare, nu daŭ drept la nicĭ o dobîndă, ci numaĭ depunerile pe carĭ le vor face ofiţeriĭ şi şi carĭ vor da o dobîndă de cincĭ la sută.

Perceperea cotizaţiunilor va fi făcută de casieriĭ corpurilor şi de şefiĭ de clasă.

Acordarea de împrumuturĭ

Sumele ce se pot împrumuta de la această casă nu pot să fie maĭ micĭ de 100 leĭ, nicĭ maĭ marĭ, de cît solda graduluĭ pe treĭ lunĭ, calculată fără accesoriĭ.

Dacă casa are capital disponibil, se vor putea face împrumuturĭ şi maĭ marĭ, carĭ însă se vor garanta prin efecte publice.

Cererea de împrumut se adresează şefuluĭ de corp saŭ de serviciŭ, care apoĭ cercetează cu de-amănuntul, dacă împrumutul este indispensabil şi dacă ofiţerul respectiv maĭ are şi alte datoriĭ. Şi numaĭ pe baza avizuluĭ şefuluĭ de corp, casa de credit poate să acorde saŭ să respingă cererea de credit a ofiţeruluĭ.

Pentru sumele împrumutate se plăteşte o dobîndă de 5 la sută pe an, care se reţine la efectuarea împrumutuluĭ. Rambursarea sumelor împrumutate se face în rate lunare, prin reţinerĭ din soldă. Reţinerile se fac ast-fel ca suma împrumutată să se achite cel mult în timp de un an; ratele lunare nu vor putea fi maĭ micĭ de 25 leĭ.

Acordarea de asigurărĭ

Se va crea un fond special de asigurărĭ, de unde ofiţeriĭ vor fi despăgubiţĭ de toate pierderile pricinuite în caz de boală, în urma vr'unuĭ incendiŭ saŭ inundaţiunĭ.

Ofiţeriĭ pot să-şĭ asigure viaţa lor, a copiilor lor, etc. întocmaĭ ca la orĭ-care societate de asigurare.

Administraţiunea caseĭ

Casa de credit se va dirigia de un comitet pus sub controlul ministeruluĭ de războiŭ.

Comitetul de administraţie se compune din şeapte ofiţerĭ în activitate, dintre carĭ un colonel director al caseĭ şi şease membri de la gradul de căpitan în sus, aleşĭ ast-fel ca să reprezinte diferitele arme şi serviciĭ din armată.

Funcţiunile membrilor din comitet şi ale delegatuluĭ ministeruluĭ de războiŭ sînt onorofice. Se vor putea acorda însă acestor ofiţerĭ indemnităţĭ pentru transport.

Casa va funcţiona cu începere de la 1 Ianuarie viitor.

Inf.

ŞTIRI MARUNTE

Inştiinţare.—D. Roland St. Isvoranu, student în medicină şi casier al societăţeĭ *Unirea* ne roagă să publicăm următoarele:

„Conform votuluĭ D-lor membri aĭ societăţeĭ universitare *Unirea*, din şedinţa de la 12 Noembre se aduce la cunoştinţa acelor D-nĭ studenţĭ şi acelor carĭ în timpul de faţă nu maĭ sînt studenţĭ că, dacă cel mult pînă la 25 Noembre, nu-şĭ vor aranja împrumuturile ce aŭ către societate, se vor publica prin ziare numele acelor domnĭ datorĭ, sumele ce fie-care datorează şi timpul de cînd datorează».

* *

Extradarea luĭ Pagano. — Guvernul francez a încuviinţat extradaţiunea luĭ Pagano, funcţionarul infidel de la vamă, care era de vr'o şease lunĭ în cercetarea poliţieĭ de siguranţă.

Pagano va sosi în capitala peste vr'o opt zile prin Constantinopole.

* *

Inspecţiile şcoliilor. — Ministerul instrucţieĭ a trimis o circulară către toţĭ revizoriĭ şcolarĭ invitîndu-ĭ ca aceştia să îndatoreze pe învăţătoriĭ de la sate, ca atuncĭ cînd medicul de plasă vizitează şcoala rurala, să-ĭ pună la dispoziţie registrul de inspecţie pentru a consemna într'însul starea higienică a localuluĭ şi a copiilor.

* *

Tîlhărie. — Sîmbătă noaptea şease tîlharĭ aŭ călcat cîrciuma unuĭ anume Călin de lîngă cimitirul protestant. Cîrciumarul a fost torturat în chip oribil cu topoarele. La ţipetele luĭ, a sărit un guard comunal, care a tras maĭ multe focurĭ de revolver asupra tîlharilor. El pretinde că a rănit pe unul din eĭ în picior. Totuşĭ tîlhariĭ aŭ dispărut. Nenorocitul Călin a fost dus la spitalul Colţea.

* *

Opărit.—Erĭ pe la orele 4 d. a. femeia Ioana Niţă din şoseaua Pantelimon No. 145 voind a da ceaĭ unuĭ copil ca de 7 lunĭ, pe care-l luase de la spitalul de copii pentru al creşte, din nebagare de seamă a vărsat ceaiul ferbinte peste corpul copiluluĭ şi l-a opărit atît de răŭ în cît nenorocitul copil a încetat din viaţă.

ANCHETA NOASTRA

Călăuza Brăileĭ, ocupîndu-se de ancheta economică întreprinsă de noĭ, laudă iniţiativa noastră şi ne reproşează că prea ne facem ecoul fidel al informaţiilor pe care ni le daŭ diferiţiĭ comercianţĭ.

Pentru laude mulţumim, la reproşurĭ iată ce răspundem:

Ancheta noastră, făcută cu mijloacele slabe de care poate dispune un gazetar romîn în asemenea materie, a avut de scop tocmaĭ ca să expunem părerile negustorilor, aşa cum ni le daŭ eĭ, fie ele bune saŭ greşite.

Am voit să ne dăm seama exact de modul cum negustoriĭ judecă criza, pentru a şti în ce puncte aŭ dreptate şi în ce puncte sînt greşiţĭ.

In concluziile pe care le vom da noi, vom arăta ce credem despre valoarea şi importanţa părerilor negustorilor.

Dacă comercianţiĭ din capitală şi din judeţe pe carĭ nu i-am putut consulta, aŭ alte părerĭ de cît aceia pe carĭ i-am consultat, n'aŭ de cît să ni le trimeată în scris.

In articolele de concluzie vom ţine seamă de toate părerile.

De-asemenea vom lua în serioasă consideraţie toate opiniile care s'aŭ emis în presă, asupra acestĕĭ chestiĭ atît de importante.

Aşa dar reproşul pe care ni'l adresează *Călăuza Brăileĭ*, trebuia să fie înlocuit cu o laudă maĭ mult pentru imparţialitatea şi obiectivitatea cu care am făcut şi vom face mica noastră anchetă.

I. Th.

INFORMAŢIUNI

O descoperire importantă

O comisiune de inginerĭ însărcinată de D. P. P. Carp să facă explorărĭ prin Dobrogea, făcînd maĭ multe săpăturĭ prin pădurile de la Almagea şi Celic-Dere, a constatat că în aceste localităţĭ se găsesc straturĭ bogate de cupru, de fier şi de cărbunĭ de pămînt.

D. P. P. Carp, primind un raport amănunţit asupra acestĕĭ descoperirĭ, a promis, că de îndată ce se va vota Legea minelor, *va da în exploatare aceste localităţĭ. In acelaşĭ timp D-sa a încunoştiinţat şi pe D. C. Olănescu, ministru al lucrărilor publice, despre această descoperire, pentru ca să se pună în studiŭ construirea uneĭ liniĭ ferate de la Constanţa la Tulcea, prin pădurile de la Almagea şi Celic-Dere.*

E probabil, că la primă-vară chiar, D. Carp va da aceste localităţĭ în exploatarea uneĭ companiĭ engleze de capitalişţĭ.

D. inginer Saligny, şi d-niĭ Ghica şi Dulugea, delegaţiĭ ministerelor de domeniĭ, de externe şi de finanţe aŭ plecat la Galaţĭ pentru a face o anchetă la dockurĭ.

Deputaţiĭ şi senatoriĭ disidenţĭ aŭ fost convocaţĭ pentru aseară la inaugurarea clubuluĭ lor din strada Brezoianu, No. 1.

D. Gr. Păucescu, fiind bolnav, n'a putut lua parte la inaugurare. De alt-fel numărul celor adunaţĭ a fost foarte neinsemnat, de oare-ce, partea cea maĭ mare a deputaţilor şi senatorilor aŭ sosit azĭ în Capitală.

Mîine seară se va ţine o întrunire intimă a disidenţilor.

Toate Camerele de comerţ, afară de cea din Piteştĭ, aŭ aderat la propunerea camereĭ de comerţ din Constanţa, privitoare la o intervenţie pe lîngă ministerul domeniilor să ia măsurĭ eficace pentru protecţiunea lâneĭ indigene.

Camera de comerţ din Constanţa va înainta un memoriŭ, stăruind asupra cantităţiĭ foarte marĭ de lână ce se importează maĭ ales din Australia. Şi neavînd nicĭ o convenţie cu acest continent, guvernul ar putea lesne să urce taxele vamale asupra lîneĭ, proteguind ast-fel singurul produs rentabil al Dobrogeĭ.

In urma încetăriĭ din viaţă a tînăruluĭ reprezentant al colegiuluĭ I de Bîrlad, I. M. Kostaki Epureanu, liberaliĭ vor susţine la acest colegiŭ candidatura D-luĭ Nicorescu.

De la oficiul postal central am primit aseară următoarea înştiinţare:

Poşta din Orient ce urma a sosi aseară 13 (25) cu trenul Fulger, din cauza uneĭ furtune pe mare n'a sosit nicĭ astă-zĭ.

Din informaţiunile ce avem, vaporul din Constantinopole n'a sosit nicĭ la Varna.

Regele a sosit aseară în Capitală.

Azĭ după amiazĭ se va întoarce din noŭ la Sinaia, unde va sta pînă la 25 Noembre.

Deputaţiĭ şi senatoriĭ guvernamentalĭ se vor întruni diseară în sala cea mare a Băilor Eforieĭ.

Am vorbit în numărul trecut de abuzurile pe care le comitea căpitanul Ghimpeţeanu de la spitalul militar.

Iată ce maĭ aflăm în privinţa asta:

Soldatul care a fost prins vinerĭ seară ducînd un car cu lemne de la spital la locuinţa căpitanuluĭ, se numeşte Tudosie Stîncu.

El a mărturisit că a dus maĭ multe care cu lemne căpitanuluĭ.

Soldatul Petre Stan a mărturisit că i-a dus şi el lemne şi cărbunĭ.

Ni se maĭ denunţă că acest căpitan, pe timpul concentrărilor, obicînuia să treacă pe situaţie ca presenţĭ şi pe ceĭ absenţĭ. Tainul şi solda absenţilor o încasa D. căpitan.

D. General Petrescu a făcut deja un raport comandantuluĭ corpuluĭ de armată din capitală, asupra abuzurilor acestuĭ căpitan.

Sperăm că lucrurile nu se vor face muşama.

Un bătrîn de peste 60 de anĭ s'a prezintat azĭ la redacţiunea noastră şi ne-a comunicat o plîngere a maĭ multor locuitorĭ din comuna Albeştiĭ de mur, judeţul Prahova.

Bieţiĭ ţăranĭ ni se plîng, că aŭ reclamat în maĭ multe rîndurĭ atît sub-prefectuluĭ plăşeĭ, cît şi prefectuluĭ de Prahova, D-luĭ Elefterescu, nicĭ odată, însă, plîngerile lor n'aŭ fost luate în seamă.

Ţăraniĭ se plîng în contra primaruluĭ care îĭ exploatează şi îĭ tortureazā în modul cel maĭ revoltător.

Acest primar liberează acte falşe de cununie şi de botez pentru orĭ-care străin în schimbul unuĭ bacşiş de 20 leĭ. Pe bătrîniĭ infirmĭ, carĭ conform legeĭ sînt scutiţĭ de lucrarea şoselelor comunale, îĭ sileşte să-ĭ lucreze cîte două pogoane de arăturĭ, ca să fie scutiţĭ de şosele. Apoĭ, merge cu îndrăzneala pînă acolo, că se împrumută cu sume marĭ de la Creditul Agricol pe numele altor ţăranĭ, carĭ de frica luĭ tac.

Inregistrăm plîngerea ţăranilor, în speranţa că ea va fi luată în seamă la ministerul de interne.

NOSTIMADE OLANDEZE

Domela Nieuwenhuis, unul din conducătoriĭ partiduluĭ socialist Olandez, adresează ziaruluĭ parizian *le Petite République* o corespondenţă plină de haz şi nostimade asupra moduluĭ cum socialiştiĭ olandezĭ trag pe sfoară fiscul din ţara lor.

* * *

Trebue să spunem maĭ întîĭ că socialismul a făcut progrese foarte marĭ în Olanda. Cum însă lucrătoriĭ n'aŭ dreptul de vot, socialismul nu-şĭ poate manifesta puterea pe calea legală. De-aceea se întîmplă în Olanda manifestaţiĭ sgomotoase şi adesea sîngeroase, lupte crîncene pe căĭ altele de cît cele legale.

Luptele acestea sînt cîte o dată foarte bizare şi nostime. Aşa de pildă, lucrătoriĭ olandeziĭ neputînd să facă grevă generală pentru căpătarea votuluĭ universal cum am făcut tovarăşiĭ lor din Belgia, s'aŭ hotărît să facă greva contribuabililor.

Spre acest sfîrşit, toţĭ contribuabiliĭ carĭ sînt socialişţĭ, nu maĭ vor să-şĭ plătească dările către stat, judeţ şi comuna.

Autorităţile fiscale sînt nevoite să pue miĭ şi miĭ de sechestre şi să scoată în vînzare, prin licitaţie publică, aceste averĭ sechestrate.

* * *

Aicĭ începe nostimada greveĭ. Domele Nieuwenhuis spune că ceĭ sechestraţĭ se înţeleg între dînşiĭ, împedecă pe concurenţĭ să concureze, oferă numaĭ cît vor eĭ şi împedecă ast-fel pe stat să-şĭ incaseze sumele ce i se cuvin,

Unuia din socialiştiĭ sechestraţĭ pentru neplata impozitelor, un oare-care Reens, s'aŭ scos toate mobilele în vînzare.

In ziua licitaţieĭ, un număr considerabil de socialişţĭ păzeaŭ stradele care duceaŭ în spre casa luĭ Reens, precum şi uşa de intrare. Ast-fel, toţĭ negustoriĭ şi telaliĭ carĭ ar fi voit să concureze, eraŭ împiedecaţĭ să vie la licitaţie.

Rezultatul a fost că toată mobila luĭ Reens s'a vîndut cu un franc şi cincĭzecĭ şi opt de banĭ!

Cum acelaşĭ lucru se petrece la domiciliile tutulor socialiştilor sechestraţĭ, portăreiĭ s'aŭ desperat şi aŭ hotărît ca aceste licitaţiĭ să nu se maĭ facă pe la casele datornicilor, ci pe pieţele publice.

* * *

Maĭ deună-zi s'a făcut pe una din pieţele Amsterdamuluĭ licitaţia pentru vînderea mobilelor recalcitrantuluĭ Reens.

Miĭ de lucrătorĭ aŭ venit să asiste la acest curios spectacol, şi veneaŭ cîntînd cîntece revoluţionare şi pline de batjocurĭ la adresa fisculuĭ şi a monarhieĭ.

Incepe licitaţia. O garderobă frumoasă e scoasă în vînzare.

— Cît daţĭ pe ea? întreabă portărelul.

— Două centime, răspunde un glas.

— Două-zecĭ de francĭ, zice altul.

— O sută.

— O mie.

— Un milion! tună vocea unuĭ cumpărător.

Se adjudecă garderoba.

— Cum te numeştĭ întreabă portărelul pe cumpărător.

— Reeus, răspunse el-

Lumea rîde, ţipă, aplaudă, cîntă, face un sgomot infernal. Portărelul devine palid. Fiscul fusese tras pe sfoară. Şi pentru fie-care obiect scos în vînzare, se repeta aceaşĭ manoperă.

Reeus, sechestrat pentru neplata dărilor, în cumpărare tot el mobilierul luĭ, pe preţ de maĭ multe milioane!

Portăreiĭ aŭ fost nevoiţĭ să scoată mobilele din noŭ în vînzare.

Negustoriĭ serioşĭ văzînd că nu-ĭ chip de concurat, nicĭ nu s'aŭ maĭ prezentat la licitaţie.

Se scoate iar garderoba,

— Cît daţĭ pe ea? întrebă portărelul.

— Două centime, răspunse tot Reeus. In restul publiculuĭ, tăcere mormîntală. Şi toată mobila se adjudecă asupra luĭ Reeus pe preţul de un franc şi cîţĭ-va banĭ. Fiscul avea să ia urcă de la dînsul, afară de dărĭ, vre-o sută de leĭ cheltuelĭ de timbru şi licitaţie.

In ultima vînzare se cuprindea şi un leagăn de copil. Mama lăsase copilul în leagăn.

— Ia-ţĭ copilul, îĭ zice portălelul.

— Nu vreaŭ, răspunde mama, vinde'l cu totul.

Aşa că Recus şi-a cumpărat copilul şi leagănul pe preţ de treĭ centime.

* * *

Cum farsa asta se repetă zilnic în miĭ de exemplare, guvernul olandez s'a luat de gîndurĭ.

De-ocamdată s'aŭ suspendat licitaţiile ca nefolositoare şi ea fiind un minunat prilej pentru propagarea socialismuluĭ.

Se zice că guvernul vrea să propue cameret votarea uneĭ legĭ nouă asupra sechestrelor spre a putea face faţă greveĭ contribuabililor, grevă unică în felul eĭ şi foarte supărăcioasă pentru finanţele statuluĭ.

Spicuitor.

Expoziţia de pictură

Astăzĭ s'a deschis la Ateneŭ expoziţia de pictură *a cercului artistic* din capitală.

Expoziţia cuprinde peste 100 de bucăţĭ, alcătuinduse din: tabrourĭ în uleĭ, pastelurĭ, aquarele, cîte-va busturĭ şi o teracotă.

Intre expozanţiĭ de pictură sînt Domniĭ: Artochimo cu 10 bucuţĭ, I. Alpar cu 14 bucăţĭ, Aricescu, St. Luchianu, P. Ionescu, A. Constandinescu, Titus Alexandrescu, Anton Dimitriu, I. Poenaru, Capşa, Georgescu, Bran, şi Domnişoarele: Rosianu şi Sofia Rogusca.

Printre sculptorĭ am remercat pe D-niĭ: Constantinescu şi Valbudea.

FOIŢA ZIARULUĬ *ADEVARUL*

3

ALEXANDRU SWIENTOCHOWSKI

DIN VIATA POPORULUI

KLEMENS BORUTA

— Cît de plăcut gîdilă—nu-ĭ aşa? Chiar dacă-ţĭ vin lacrimele 'n ochĭ după bătut, tot rîzĭ pe urmă vesel. Cum îţĭ place? Aşa-ĭ că-ţĭ intră prin toate mădularele? Kisiel, pe care-l cunoştĭ doară, cel de la fierărie, face unul cu pucioasă; ăla nu face două parale, măcar că e leac în potriva rîieĭ la caĭ. Ho, ho! Pot eĭ să aştepte mult şi bine pînă vor face un rachiŭ ca al meŭ. Ciobanul cunoaşte buruenile. Eĭ vin la mine cu păhăruţele lor, eŭ le daŭ cîte o picătură şi-ĭ pun să mi-o plătească, pentru că spirtul nu curge pe gîrlă şi scorţişoara nu creşte pe cîmp. Burek, iacă aĭ un ciolan, să-ţĭ fie de bine! Maĭ beaŭ una pentru prietenia cea veche!

Amîndoĭ traseră iar cîte o înghiţitură din sticlă pe fundul căreia maĭ rămăsese numaĭ puţin.

— Ca după măsură— zise Brzost ţinînd ţinînd sticla în zare. Avem gurĭ la fel, ha, ha, ha!—Gura plină face tocmaĭ un păhăruţ de opt la litră! Mie-'mĭ lipsesc două-zecĭ de dinţĭ şi s'ar cădea să fie gura maĭ mare. Doĭ dinţĭ mi ĭ-am sfărîmat anul trecut. Burek, ticălosul, a speriat pe cîmp o prepeliţă, eŭ m'am luat după dînsa, el mĭ-a venit între picioare, m'am împiedecat şi dinţiĭ din faţă mi s'aŭ lovit de o piatră. De odată a venit porcul de cîine, Hlein, hoţul!— La o parte, înapoĭ!... strigă el, oile intră prea adînc în apă. Parcă ele n'aŭ copite, ele poartă cizme maĭ bune de cît ale mele, căcĭ nu sînt găurite. Hu-ha!

— Hu-ha!— repetă Boruta cu privirea rătăcită, împleticindu-se şi cîntă:

Tu gîsculiţă cu mersul sprinten,
Tu mierlo cu pasul larg.

«Şi de ar fi o muzică aicĭ, aşĭ bate tactul...

— Ba! — rîse Brzost plecînd capul pe pae şi închizînd ochiĭ umezĭ de lacrimĭ de bucurie.

— Să mergem la cîrcĭumă — strigă Boruta — pe drum prindem cîte-va fete şi, de n'or fi lăutarĭ, zîngănim din pahare. Şi pentru ce-ĭ gîtul? Pentru băut şi cîntat!

Tu musculiţă cu mersul sprinten

— Sprinten! — îĭ ţinu Brzost isonul suflînd prin musteaţa zburlită.

— Aveam o grămadă de fete zdrovene, dar diavolul le păzea. Simioane, în sănătatea dumitale!

— Sănătate! — sună ca un ecoŭ din gura ciobanuluĭ. care apucă sticla, dar n'o maĭ putu ridica şi o rezimă de genunchiŭ.

— Haĭ la joc — strigă Boruta rezimîndu-se de Crzost — acolo se strînge omul cu om fără să-l doară bătăturile.

Alege, alege...
Altfel te alege...

— Alege! — şopti ciobanul sforăind.

— Born n'o să supere pe mine — bolborosi Boruta — îĭ arăt eŭ orumul!

Am strîns pe Maryssia
De se încovoia...

O, Burek, javră de cîine! Heĭ, Brzost, haĭ la cîrciumă, la dreapta la deal, pe urmă la stînga la vale.

Tu găsculiţă...

Brzost nu era în stare să respundă la îndemnul acesta, pentru că adormise. Şi Boruta încercă în zădar să înceapă cînd un cîntec cînd altul, şi el căzù într'un somn adînc. După cît-và timp, Burek, devenind îndrăzneţ din pricina tăcereĭ ce domnea în staul, se apropiă, adună remăşiţile de carne şi se retrase cu ele într'un colţ. Incetul cu încetul se respîndi prin staul, împreună cu putoarea gunoiuluĭ, mirosul rachiuluĭ celuĭ tare, pe care-l vărsase lîngă sine Brzost resturnînd sticla. Oile mirate se adunară în cete împrejurul celor adormiţĭ, Burek însă, care bănuia că ele aŭ gîndurĭ rele cu stăpînul săŭ şi maĭ ales cu carnea de berbece ascunsă în pae, le goni hîriind. Cîţĭ-va berbecĭ maĭ îndrăzneţĭ se întoarseră însă, unul începu chiar să miroase locul, de unde pornea mirosul spirtuluĭ, se retrase însă îndată, strănută şi strîmbă din nas, par'că ar fi voit să spue ca Barota:

— Se simte scorţişoara!

Cînd, în sfîrşit, Burek, urmînd pildeĭ stăpînuluĭ săŭ, sătul de carnea de berbece, adormi şi el; cînd şi oile, care se dăduseră înapoĭ de hîrîitul luĭ şi de mirosul spirtuluĭ, se întinseră liniştite pe jos, o linişte solemnă se lăsă peste staul. Pe uşa deschisă se revărsa slobodă peste culcuşul de pae lumina limpede a soareluĭ de Septembrie. Nicĭ afară nu se auzea cel maĭ mic zgomot, par'că pentru a nu turbura somnul prietenilor adormiţĭ de rachiŭ. De odată răsări o umbră în fâşia de lumină în pragul staululuĭ. Era adică un tînăr grăsuliŭ, scund, cu un surtuc scurt şi o pălărie mare. El se uită împrejur, privirea-ĭ se opri asupra celor adormiţĭ, îşĭ umflă cu dispreţ buzele, îşĭ puse ochelariĭ pe nas şi mormăi cevà. Nicĭ Jupiter nu s'ar fi uitat poate la ceĭ adormiţĭ, dar aşa-ĭ privea Gerhardt Klein.

Prea mare era vina somnoroşilor prinşĭ asupra faptuluĭ şi prea era pornit din fire judecătorul cel aspru, ca să maĭ poată întîrzia cu azvîrlirea fulgeruluĭ. Klein stătu decĭ o clipă în prag şi măsură pe Boruta şi pe Brzost cu o privire, în care se vedeaŭ simţimînt de furie, de batjocură şi de oare-care mulţămire. In sfîrşit, ca şi cînd ĭ-ar fi venit un gînd fericit, se retrase în curte şi chemă pe un argat, care tocmaĭ trecea.

— Brzost zace bolnav — zise el cu un zîmbet batjocoritor şi într'o leşească stricată, amestecată cu vorbe nemţeştĭ. Scóte încet oile la cîmp, ca să nu-l deşteptĭ şi păzeşte-le pînă diseară, la dreapta pădureĭ.

Argatul alergă în staul, luă harapnicul din cuiŭ şi începu să gonească încet oile, spre marea mirare a luĭ Burek, care sări în sus ars, cătînd cînd la stăpînă-săŭ adormit, cînd la uzurpătorul sceptruluĭ luĭ, voind să protesteze, dar recunoscîndu-şĭ slăbiciunea, ieşi în curte şi se întoarse pe urmă iar, ca şi cînd ar fi voit să zică:

— Brzost, ciobane, poţĭ tu să rabzĭ o batjocură ca asta?

Brzost ciobanul o răbdă, pentru că dormea. De o dată răsună în curte pocnetul biciuluĭ. Ciobanul, care cunoştea bine pocnitura biciuluĭ săŭ, tresări. In clipa asta, Hlein, care nu voia să piardă efectul trezireĭ, strigă tare pe nemţeşte:

— Nu supăra pe Domniĭ de acolo?

Brzost, deşteptat pe jumătate şi, afară de asta, atins de glasul vechiluluĭ, se ridică zăpăcit.

(Va urma).

BURSA DE BUCURESTI

Cursul de la 14 (26) Noembrie

5% Renta r. p.	99¼
4% Renta am.	95¼
5% „ (92—93)	97
4% „ am.	87
6% Oblig. rur.	99¼
Pensiuni	278
5% Obl. c. Buc.	87¼
5% „ (1890)	88¼
5% Fonc. rur.	88¼
6% „ urb.	99¼
5% „ „	83
5% „ „ Iaşi	75
6% Obl. bazalt	96
Banca Nat.	1465

Acţ. B. Agricole	125
Dacia-Romînia	373
Naţionala	395
Patria	105
Construcţiĭ	116
SCHIMB	
Londra	25.38¾ .35
Paris	101.05.100.95
Viena	203
Berlin	124.45.35
Belgia	100.30
Scont B. a.	6
Avans. „ v.	7
„ C. dep.	7½

Fără indoeală, exposiţiunea aceasta este maĭ palidă de cît salonul de astă primăvară. Cu toate acestea ea conţine lucrurĭ interesante, care merită să fie văzute.

Bucăţile D-luĭ Artachino de pildă merită toată lauda pentru talentul ce denotă şi pentru conştiinţa artistică ce le caracteriză. O pînză a D-sale intitulată, *Un colţ din atelierul meŭ*, ar putea figura cu succes în exposiţiunile cu cele maĭ dificile juriĭ. Desenul exact, capetele celor două femeĭ aşa de expresive, frumoasele efecte de lumină, minuţiozitatea detaililor, fac din acest mic tabloŭ o adevărată lucrare artistică.

Tot atît de delicioase sînt cele 3 tablourĭ ale D-luĭ Artachino reprezentînd tipurĭ de ţigance. E unul maĭ ales înfăţişînd pe o *ţigăncuşă rîzînd* care e cît se poate de drăguţă.

Un alt mic tabloŭ intitulat *Un flăcăoan din Prahova* e foarte expresiv şi de o tonalitate foarte justă. In *o stradă pe timp de noapte*, relevăm un studiŭ foarte interesant.

De D. Aricescu găsim cîte-va peisaje foarte reuşite şi studiate pînă în cele maĭ micĭ amănunte.

Nu tot acelaşĭ lucru putem spune şi de peisajele D-luĭ I. Alpar. — Cu toate acestea, D sa denotă un talent real. Dacă ar cultiva maĭ mult desemnul, şi ar aduce maĭ multă îngrijire lucrărilor sale, nu ĭ-am putea aduce de cît laude.

Pînzele D-luĭ Luchian asemenea atrag atenţia. Cele două tablourĭ maĭ marĭ sînt pline de lumină şi de o inspiraţie foarte fericită — ce păcat că nu's desăvîrşite! Din pastelurile D-sale remarcăm un cap de nebună foarte reuşită.

De D. Dimitriu întîlnim un peisagiŭ de iarnă cu o căruţă cu 3 ruşĭ şi un peisagiŭ de toamnă cu o căruţă cu un turc. Amîndouă subiectele sînt foarte talentat tratate.

D. Bran are păcatul de a tritura prea multă sineală. Genul D-sale nu ne place de loc. Vom releva de D-sa un singur nud, bine studiat.

Tot acelaş lucru vom zice şi de aquarelele D-luĭ Georgescu.

Şi în lucrările celor-l'alţĭ expozanţĭ sînt unele lucrurĭ bune; ar fi prea lung însă să le maĭ enumărăm, cu atît maĭ mult cu cît n'am avut intenţia să facem o critică, lucru pentru care nicĭ nu avem competenţa necesară.

Scopul nostru a fost numaĭ de a da cîte-va impresiĭ pentru a aţiţa curiositatea şi a determina pe public să încurajeze această expoziţie, care merită într'adevăr să fie văzută.

C. Dan.

ŞTIRI COMERCIALE

Aŭ fost declaraţĭ în stare de faliment D. *Marcus M. Haimovici*, comerciant din Olteniţa.

Incetarea plăţilor s'a fixat provisoriŭ la 31 Octombrie 1894; s'a acordat creditorilor termen pînă la 26 Noembrie pentru ca să-şĭ depună la grefă creanţele spre verificare; s'a fixat ziua de 7 Decembre pentru alegerea delegaţieĭ creditorilor şi ziua de 17 Decembrie pentru încheerea procesuluĭ verbal de verificarea creanţelor.

* * *

A maĭ fost declarat în stare de faliment şi D. *Mandel*, tapiţer din Calea Victorieĭ. D. Mandel a cerut singur să fie declarat.

Epoca încetăreĭ plăţilor s'a fixat provisoriŭ la 14 Noembrie; s'a fixat ziua de 26 Noembrie pentru alegerea delegaţieĭ creditorilor; s'a acordat creditorilor termen pînă la 7 Decembre pentru ca să-şĭ depună la grefă creanţele spre verificare şi s'a fixat ziua de 17 Decembre pentru încheerea procesuluĭ verbal de verificare.

CRONICA JUDICIARĂ

Caragiali contra Socec

Literatura noastră fiind aşa săracă şi procesele privitoare la ea sînt foarte rarĭ.

Cu toate aceste din cînd în cînd tot se iveşte cîte unul, proba acel ce se judeca erĭ de Tribunalul comercial din Capitală.

D. I. L. Caragiale, iubitul nostru scriitor, acţiona în plată de daune interese pe librarul Socec, pentru că acesta tipărise şi pusese în vînzare maĭ multe ediţiunĭ din operile sale teatrale, în timp ce d. Caragiale nu-ĭ cedase drepturile sale, de cît numaĭ asupra uneĭ singure ediţiunĭ. — Autorul *Nopţeĭ furtunoase*, cerea şi confiscarea ediţiunilor fără drept puse în vînzare de d. Socec.

Tribunalul, în urma unor lungĭ pledoariĭ, a d-luĭ C. Mille pentru d. Caragiale şi a d-luĭ Saita pentru librarul Socec, a respins acţiunea ca nefundată, negăsind elemente suficiente pentru aprecIarea daunelor.

Se înţelege, pare-că literatura merită vre-o protecţiune în ţara asta!

Munciţĭ artiştĭ şi întrupaţĭ în scrierĭ admirabile creaţiunile minţeĭ noastre, pentru ca apoĭ, sub scutul Tribunalelor să profite burtă-verziĭ din ea!

Cîrciob.

MOARTEA LUI V. DURUY

Telegraful ne transmite ştirea morţeĭ cunoscutuluĭ şi bătrînuluĭ istoric francez Victor Duruy.

Duruy s'a născut în 1811. De la 1833 el a întrat în învăţămînt şi a început a se ocupa cu lucrărĭ de istorie. Cu timpul el cîştigă o mare notorietate şi la 1863 ajunge ministru de instrucţie.

El a fost unul din ceĭ maĭ laborioşĭ şi maĭ reformatorĭ miniştri: el a înfiinţat gratuitatea învăţămîntuluĭ în şcolile primare, el a luat iniţiativa organizăreĭ de cursurĭ pentru adulţi, a înfiinţat şcoala de Hautes etudes; şcoala superioară de agronomie; el a introdus cursul de gimnastică obligator în şcolĭ, etc.

La 1884 Duruy fu ales în Academia franceză în locul istoriculuĭ Mignet.

Duruy a scris o sumă de cărţĭ raportîndu-se la istorie şi geografie. Dintre ele relevăm o *Geografie politică a republiceĭ romane (1838), o geografie a evuluĭ mediŭ*; *Istoria Romanilor (1843—44), Istoria Franţeĭ, Istoria modernă*, o a doua *Istorie a Romanilor* în 7 volume, *Istoria Grecilor* în 3 volume.

D. Dupuy pe la 1860 a făcut o călătorie în ţara noastră, pe care a descris'o apoĭ într'un volum intitulat *Voyage à Bucarest*. D-sa se arată foarte bine-voitor noue romînilor şi prezice ţăreĭ noastre un frumos viitor.

Cu el dispare o mare figură şi un scriitor de frunte.

EDIŢIA A TREIA

ULTIME INFORMAŢIUNI

MESAJUL REGAL

Domnilor Senatorĭ,
Domnilor Deputaţi,

Sînt cu atît maĭ mulţumit de a saluta astă-zĭ pe reprezentanţiĭ ţăreĭ cu cît inimamea este încă caldă de dovezile de iubire pe carĭ Naţiunea întreagă 'Mi le-a dat, în anul acesta, cu prilegiul fericitelor întîmplărĭ petrecute în casa mea. Am putut, în mijlocul capitaleĭ, care acum 25 anĭ primea cu atît avînt sufletesc pe tînăra principesă căreia îĭ fusese ursit să devină întîia Regină a Romînieĭ, să sărbătorim împreună un aniversar de pătrar de secol în mijlocul unor semne de dragoste carĭ aŭ izbucnit într'un chip atît de unanim şi atît de strălucit.

In această iubire a poporuluĭ găsesc cea maĭ dulce răsplată pentru munca mea de 28 anĭ şi un sprijin puternic ca să duc şi de aci înainte greaua sarcină pe care am primit-o.

Tot în cursul acestuĭ an ţara mĭ-a dovedit credinţa sa cu ocazia naştereĭ principeseĭ Elisabeta, al doilea copil născut pe pămîntul Romînieĭ din bine-cuvîntata căsătorie a scumpilor Meĭ nepoţi.

Domnilor Senatorĭ,
Domnilor Deputaţi,

Relaţiunile noastre cu toate puterile sînt din cele maĭ amicale. Politica demnă şi înţeleaptă a Romînieĭ este preţuită de toate guvernele şi de toate ţările. Europa, care doresce maĭ presus de toate manţinerea şi întărirea stăreĭ de pace, nu poate simţi de cît stimă şi încredere pentru un popor pacînic, muncitor, care şi-a respectat cu sfinţenie îndatoririle sale internaţionale şi care nu cere de la alţiĭ de cît acelaşĭ respect.

Două din marile Puterĭ cu carĭ ţeara noastră stă în legăturĭ amicale aŭ fost, în maĭ puţin de un an, crud încercate. Preşedintele Republiceĭ franceze a căzut jertfă datorieĭ şi Impăratul Rusieĭ a fost răpit, după o domnie aşa de scurtă, dragosteĭ mareĭ Sale Impărăţiĭ. Aceste nenorocirĭ nu ne-aŭ putut lăsa nesimţitorĭ, cu atît maĭ mult cu cît Impăratul Alexandru III a fost în tot-de-auna un puternic şi sincer sprijinitor al păceĭ Europeĭ.

Domnilor Senatorĭ,
Domnilor Deputaţi,

Reformele săvîrşite de Domniile-Voastre în acestă legislatură sînt numeroase şi însemnate. Ele vor constitui, fără îndoială, o pagină frumoasă în analele noastre parlamentare şi vă vor asigura recunoştinţa Ţăreĭ.

Opera Domniilor-Voastre nu este însă isprăvită. Pentru a o desăvîrşi, Guvernul Meŭ, pe lîngă proiectele ce aŭ fost presintate deliberărilor Domniilor-Voastre şi aŭ rămas necercetate din lipsă de timp, va maĭ propune luminatuluĭ Domniilor-Voastre patriotism şi alte măsurĭ menite să împlinească unele din lipsurile legislaţiuneĭ noastre.

Legea electorală comunală şi legile asupra organizăreĭ comuneĭ rurale şi a poliţielor vor complecta îmbunătăţirile administrative; reforma unor părţĭ din codicele de comerciŭ şi de instrucţiune criminală va continua marea operă de revisuire a codicelor noastre, iar legea învăţămîntuluĭ secundar şi superior va desăvîrşi greaua şi însemnata lucrare a reformeĭ învăţămîntuluĭ nostru.

Efectele crizeĭ agricole care, de maĭ mulţĭ anĭ, bîntue toate ţările, în cele din urmă s'aŭ simţit şi la noĭ. Din nefericire, o recoltă slabă a coincidat cu momentul cel maĭ acut al crizeĭ preţurilor.

Adînc convins de bogăţia încă neistovită a pămîntuluĭ romînesc şi de puterile de muncă ale poporuluĭ nostru, aştept cu încredere îndreptarea unor greutăţĭ carĭ nu pot să fie de cît trecătoare.

De şi agricultura va rămîne încă mult timp baza economieĭ noastre naţionale, trebue să deschidem nouĭ şi roditoare cîmpurĭ de activitate munceĭ populaţiuneĭ noastre. Legea silvică şi legea minelor, anunţate deja în sesiunea trecută, aşteaptă aprobarea Domniilor-Voastre ca să satisfacă nişte necesităţĭ ce se impun din ce în ce maĭ mult.

In acelaşĭ scop guvernul Meŭ va supune deliberărilor Domniilor-Voastre legea pentru construirea şi exploatarea căilor ferate prin iniţiativă privată, şi o lege pentru legarea mareluĭ tîrg de la oborul Bucureştĭ cu reţeaua căilor noastre ferate.

Cu toate dificultăţile ce aŭ putut isvorî din împrejurările carĭ vă sunt cunoscute, efectele crizeĭ agricole nu aŭ dat loc pînă acum la îngrijirĭ serioase pentru situaţiunea financelor Statuluĭ.

Budgetul anuluĭ 1893—94 s'a încheiat, la 30 Septembre trecut, cu un excedent de peste douăzecĭ milioane; iar budgetul în lucrare sunt încredinţat că se va putea solda fără deficit budgetar. Budgetul viitor pentru 1895—96 se află pregătit şi se va supune Domniilor-Voastre echilibrat.

Noua organizare a putereĭ noastre armate şi o administraţie înţeleaptă şi harnică aŭ dat rodul lor aşteptat în manevrele din ăst-timp, în carĭ două corpurĭ de armată, concentrate cu un efectiv însemnat, aŭ manevrat în condiţiĭ bune pe un teren greŭ şi puţin bogat în resurse. Ast-fel, s'a dovedit că reformele realisate de Guvernul Meŭ, cu concursul Domniilor-Voastre, în organisarea armateĭ, constitue un însemnat progres în mersul mereŭ înainte al desvoltăreĭ forţelor noastre militare.

Ţara poate cu încredere să se reazime pe ostaşiĭ săĭ.

In sesiunea actuală se va supune la studiul Domniilor-Voastre legea de stat-major, revisuirea parţială a legeĭ de înaintare pentru a se ţine maĭ mult seamă de vechime, şi o lege pentru paza fruntariilor care, descărcînd armata de un serviciŭ maĭ mult administrativ, va fi tot atît spre folosul eĭ, cît şi spre folosul fisculuĭ.

Domnilor Senatorĭ,
Domnilor Deputaţi,

In sesiunile precedente Ţara a putut preţui înălţimea de vederĭ şi dragostea pentru binele obştesc, carĭ aŭ insufleţit activitatea reprezentanţilor eĭ. Urmînd tot ast-fel, ducînd pînă la capăt o operă începută într'un chip atît de însemnat, legislatura actuală va rămînea una din cele maĭ memorabile, şi Domniile-Voastre vă veţĭ putea mîndri că aţĭ lăsat o urmă trainică în istoria Ţăreĭ.

Dumnezeŭ să bine-cuvînteze lucrările Domniilor-Voastre.

CAROL.

(Urmează iscăliturile miniştrilor).

Astă seară senatoriĭ şi deputaţiĭ guvernamentalĭ se întrunesc în localul senatuluĭ, spre a se consfătui asupra activităţeĭ parlamentare din sesiunea actuală.

Camera de punere sub acuzaţie a confirmat mandatul de depunere în contra luĭ Nicolae C. Stănescu, autorul crimeĭ de la Obor.

Criminalul a fost depus deja la Văcăreştĭ.

In ultima sa şedinţă, consiliul comunal al Capitaleĭ, a aprobat proiectul D-luĭ N. Filipescu privitor la înfiinţarea uneĭ case de amortisment a împrumuturilor contractate de primărie.

Această casă va avea menirea să cumpere obligaţiunile împrumuturilor contractate, în afară de amortizările anuale, carĭ se vor înscri regulat în fie-care budget.

Astfel se speră, că primăria va amortiza maĭ curînd de datele fixate, împrumuturile pe carĭ le-a contractat.

Guvernamentaliĭ din Iaşĭ, împăcaţĭ cu disidenţiĭ şi asiguraţĭ fiind de concursul radicalilor, aŭ format în mod definitiv lista candidaţilor pentru colegiul I comunal.

Pe listă figurează D-niĭ: Diamandi, Mavrodi, Barozzi, Şerban, Greceanu şi preotul Vasiliu, guvernamentalĭ, şi D-niĭ: Bădărău, Grigorovici, Răşcanu şi Nicolaide, radicalĭ.

Consiliul de miniştri a aprobat un proiect de lege elaborat de D. C. Olănescu privitor la înfiinţarea de căĭ ferate din iniţiativă privată.

D. Lascar Catargiu a întocmit o lege de organizare a fondaţiuneĭ create de Rege pentru ajutorarea muncitorilor ruralĭ.

Fondaţiunea va purta numele de Carol I.

O dovadă maĭ mult că interesele de clasă sînt maĭ presus de politica de toate zilele.

Iată ce scrie D. Iancovescu în *Naţionalul* de aseară:

La urma urmelor, dacă vom vedea că *nicĭ o solidaritate nu poate fi între proprietatea mică şi mijlocie de o parte, şi proprietatea prea mare de alta*, dacă un nebun şi *cîţi-va ramoliţĭ cu latifundiĭ* vor tot căuta că facă demagogie pe spinarea noastră, e foarte posibil să întoarcem şi noĭ cojocul şi dacă e vorba ca «heĭ să fie» *vom intra şi noĭ pe calea arătată de D. Carp*, şi la demagogia ciocoilor vom răspunde cu aceleaşĭ arme, şi tot maĭ uşor ne va fi nouă să scapăm din furtună micile şi mijlociile noastre proprietăţĭ, *sacrificînd latifundiile ciocoeştĭ*, **a căror origină este atît de pătată de nedreptate şi de jaf.**

Atragem atenţia D-luĭ Stolojan, liberal-naţional, asupra acesteĭ ameninţărĭ.

Faimosul Christu Negoescu ne răspunde prin *Timpul*, că nu ia leafă de la catedra din Constanţa.

Credem ni noĭ că nu ia leafă, de vreme ce legea îl opreşte. Dar negustoria afacereĭ stă într'aceea că onorabilul, dacă stă doĭ anĭ la acea catedră, rămîne acolo profesor definitiv.

Ar face dar bine acest căpătuit să nu maĭ spuie minciunĭ, nicĭ chiar prin *Timpul*.

Afară de ziarul pe care-l va înfiinţa un grup de liberalĭ în frunte cu D-niĭ Em. Costinescu, Porumbaru şi Sr. Djuvara, comitetul partiduluĭ liberal proiectează înfiinţarea unuĭ ziar popular à cincĭ parale.

Subscrierile pentru acest ziar se vor deschide mîine seară, cu ocazia conferinţeĭ intime a partiduluĭ.

Culise parlamentare

Pe ziua de azĭ, presa a fost desfiinţată la Cameră, din ordinul poliţieĭ.

Cum? Tribuna preseĭ a fost umplută cu cocoane.

Les femmes! Il n'y a que ça!

Ziariştiĭ aŭ stat în tribuna oficială, saŭ maĭ bine zis: tribuna bătăuşilor.

* * *

In tribuna diplomatică era şi violetul episcop catolic din Bucureştĭ.

Mitocaniĭ credeaŭ că-ĭ Papa!

* * *

A produs mare ilaritate apariţia diplomaţilor turcĭ cu fesurile pe cap.

O doamnă, care vorbea franţuzeşte, nu putea să spuie ce aŭ turciĭ pe cap.

* * *

După citirea Mesajuluĭ, Camera a procedat la tragerea la sorţĭ a comisiuneĭ pentru validarea nouilor aleşĭ. Aŭ eşit D-niĭ: Giurgea Negrileştĭ, C. Bobeica, Al. Ştirbeiŭ, Mişu Marghiloman, Anton Mavrodineanu, Gh. Catargiu şi Colonel Rosnovanu.

CORPURILE LEGIUITOARE

CAMERA

Şedinţa de la 15 Noembre 1894.

Regele apare inconjurat de casa luĭ militară şi de miniştri.

El dă cetire mesajuluĭ, pe care cititoriĭ l'aŭ văzut maĭ sus.

Aplauzele aŭ fost foarte slabe.

Cînd Regele a vorbit despre gara de la Obor, un cetăţean turmentat a strigat bravo şi a aplaudat.

La urmă, D. Lascar a declarat sesiunea Corpurilor legiuitoare deschisă.

—— Senatoriĭ pleacă la Senat; deputaţiĭ rămîn la Cameră pentru regularea afacerilor mărunte.

Dan.

ULTIME TELEGRAME

Petersburg, 14 Noemb. — Vremea e foarte frumoasă. Incă din revărsatul zorilor o mulţime enormă ocupă *Perspectiva Newsky*, pe tot parcursul de la palatul de iarnă la palatul Anicikov. Trupele staŭ înşirate în ordine de paradă.

La 10 ceasurĭ sălile palatuluĭ de iarnă se umple cu personagiile oficiale.

Principesa Alix soseşte la palat la 11 ore.

La 12. 51 tunurĭ anunţă plecarea cortegiuluĭ.

In capul cortegiuluĭ mergeaŭ mareşaliĭ, apoĭ veneaŭ 100 de pagĭ şi 100 de şambelanĭ. Urmaŭ după aceştia împărăteasa văduvă împreună cu regele Danemarceĭ; Ţarul şi principesa Alix veneaŭ în urmă; apoĭ, perechia regală a Grecieĭ; prinţul Enric de Prusia cu ducesa de Coburg; prinţul de Wales cu principesa Irena de Prusia, şi, în fine, ceĭ-l'alţĭ prinţĭ.

La biserică aşteptaŭ sinodul, clerul, corpul diplomatic şi miniştriĭ.

Principesa Alix purta o coroană în briliante, mantie, şi o rochie albă ţesută cu argint.

După cununia religioasă, perechia imperială a primit felicitările. Impăratul şi împărăteasa s'aŭ întors la palat, de unde aŭ plecat la 2 ceasurĭ la catedrala Kazan şi de acolo la palatul Anicikov. Cele-l'alte personagiĭ princiare urmaŭ.

Ceremonia a făcut o adîncă impresie. Corespondenţiĭ ziarelor străine aŭ fost admişĭ.

Perechia imperială a fost aclamată cu un entusiasm foarte mare. *Nu se vedea nicăierĭ vr'un agent de poliţie*. Publicul putea să circule în mod liber în toate părţile.

Manifestul Ţaruluĭ, cu ocaziunea căsătorieĭ acordă înlesnirĭ pentru plata diverselor datoriĭ către Stat precum şi a amendelor. Acordă amnistie diverselor categoriĭ de condamnaţĭ şi ordonă ministruluĭ de interne să facă împăratuluĭ un raport în privinţa condamnaţilor politicĭ demnĭ de a fi graţiaţĭ.

Crimile politice rămase necunoscute în în timp de 15 anĭ sînt amniestiate. *Persoanele carĭ aŭ participat la revoluţia polonoză din 1863 pot intra în Rusia şi se pot stabili în orĭ-care, parte a imperiuluĭ. Ele intră în posesiunea naţionalităţiĭ lor şi a stăriĭ civile*; însă vor continua a fi lipsite de dreptul de a dobîndi proprietăţĭ, de a purta titlurĭ şi decoraţiunĭ.

ŞTIRI TEATRALE

Teatru Naţional. — Marţĭ, 15 Noembrie se va da *Otello*, tragedia luĭ Shakespeare.

Joĭ, pentru prima oară *Păsărelele*, comedie în 3 acte de Labiche şi Delacour, tradusă de D. V. Alexandrescu.

* * *

Teatru liric. — Marţĭ, 15 Noembrie trupa de Operă italiană va cînta *I. Pagliacci* de Leoncavallo şi actul IV din *Trovatore*.

CASA DE SCHIMB
NACHMIAS & FINKELS

No. 8, în noul palat Dacia-Romania, Strada Lipscanĭ în faţa palatuluĭ Băncei Naţionale

Cumpără şi vinde efecte publice şi face orĭ-ce schimb de monezĭ.

Cursul pe ziua de 15 Noembrie 1894

		Cump.		Vinde	
4	Rentă amortisabilă . . .	81	75	82	50
5	» amortibilă	95	—	96	—
6	Obligaţ. de Stat (Cov. Rur).	98	—	99	—
5	» Municipale din 1883	85	50	86	50
5	» » » 1890	84	—	85	—
5	Scrisurĭ Funciar rurale . .	88	25	89	—
5	» » urbane. . .	82	50	83	50
6	» » » . .	99	—	100	—
5	» » » Iaşĭ.	75	25	76	25
	Acţiunĭ Banca Naţională. .	1450	—	1470	—
	» » Agricolă . .	115	—	130	—
	Florinĭ val. austriacă. . . .	2	02	2	05
	Mărcĭ germane	1	23	1	25
	Bancnote franceze. . . .	100	50	101	50
	» italiane	60	—	95	—
	» ruble hârtie . .	2	70	2	78

VINUL DE QUINIUM
LABARRAQUE

aprobat de Academia de Medicină din Paris, este resumatul, condensaţia tutulor principiilor active ale chinei. «Câte-va grame de quinium produc acelaşĭ efect ca maĭ multe kilo de chinina.» (ROBIQUET, Profesor al Şcoleĭ de Farmacie din Paris.)

« *După ce am căutat mult timp un tonic puternic, l'am găsit în quiniumul D-tale, pe care'l consider ca reparatorul fără seamăn al constituţiilor sleite.* » (Dr CABARET.)

« **Vinul de Quinium Labarraque** *este complinirea cea maĭ folositóre a chinineĭ în tratarea frigurilor. Efectele sale sunt maĭ cu deosebire notabile în frigurile vechĭ de accesuri'n cahexia palustră.* (Anuar de Medicina practica)

Fabr. L. FRERE, A. CHAMPIGNY et Cie Sre, 19, rue Jacob, Paris.

MEDALIA DE ARGINT 1887. — MEDALIA DE AUR 1892.

HÂRTIE JÓN BERBERIANU
(Emplastru Chimic).

UN LEU RULEUL

Este cel maĭ eficace emplastru ce se poate întrebuinţa contra tuturor durerilor reumatismale precum: Durerea de mijloc şi de spate, Durerĭ de şale, Podagra, Durerĭ şi iritaţiunĭ ale pieptuluĭ, Nevralgiĭ, etc., asemenea se maĭ poate întrebuinţa cu succes la arsurĭ, boale de renichĭ, contusiunĭ, degerăturĭ, plăgĭ scrofuloase, rănĭ, scrintiturĭ, tăieturĭ, buboae, etc.

Fie-căruĭ rulou este alăturată o instrucţiune foarte detailată.

Remediu sigur contra bătăturilor

Prin întrebuinţarea acestuĭ «Remediu sigur» orĭ-ce Bătătură saŭ întărire a peleĭ precum NEGĬ, etc., se vindecă fără durerĭ în 5 zile. — Preţul unuĭ flacon 1 leŭ 50 banĭ.

Suppositoriĭ purgative de Glicerină

Fac ca prin simpla aplicare locală, constipaţiunea să înceteze, se recomandă maĭ ales persoanelor al căror stomac este prea slăbit; şi care prin urmare preferă aplicarea de Suppositoriĭ de glicerină, în locul medicamentelor purgative care le-ar slăbi şi maĭ mult stomacul. — Cutia cu 10 Suppositoriĭ 2 Leĭ 50.

Cerneală „VINTILIANĂ" pentru marcat rufele

1 Leŭ 50 banĭ flaconul

Această cerneală este cea maĭ bună ce se poate întrebuinţa pentru marcatul rufelor, — afară că este de o întrebuinţare foarte lesnicioasă, dar încă este şi foarte durabilă.

Pasta pentru Hektograf. — Prima qualitate

5 Leĭ kilogramul

Toate aceste preparate vor fi însoţite de instrucţiunĭ purtând semnătura numeluĭ: I. Berberianu.

Depositul central FARMACIA BERBERIANU, Calafat

Se maĭ găsesc de vînzare în *Bucurescĭ* la Droguериile D-lor *Fr. Brass, M. Economu* şi *V. Thuringher*, precum şi în maĭ toate farmaciile din ţară.

In localităţile unde nu se găseşte aceste preparate, contra mandat postal se trimite în orĭ-ce parte a ţăreĭ. — Comandele de cel puţin 15 Leĭ se trimit *franco* locul cerut.

ION BERBERIANU
Farmacist, Calafat.

Saisonul de TOAMNA

A sosit deja un colosal transport de nouveauté în Haine pentru BĂRBAŢI şi COPII confecţionate în Fabrica noastră din Viena, premiată cu distincţiune pentru eleganţa şi fineţa mărfurilor

BAZAR DE ROMANIA

In permanenţă un mare deposit de Stofe fine pentru comande efectuabile după noile jurnale. PREŢURI MODERATE. — SERVICIU DE INCREDERE. — Nouveauté în Mantile Impermeabile.

STRADA SELARI No. 7 (Sub hotel Fieschi)

SACI — SACI

SOCIETATEA FRANCEZA
pentru
VINDERE ŞI INCHIRIERE DE SACI
ÎN ROMANIA

SEDIUL SOCIAL: Bucurescĭ, Str. Dómneĭ. 9

SUCURSALA: Brăila, Str. Dobrogea

CASA PRINCIPALA: *PARIS, 24, Rue de Chateau London*

SACI — SACI

STRADA DECEBAL No. 21 şi CALEA MOŞILOR No. 31

LA LAMPA ELEGANTĂ

Subsemnaţiĭ aducem la cunoştinţa onor. public şi onoratei nóstre clientele că pe lîngă

MARELE DEPOU

de lămpĭ, Porcelanurĭ, Sticlărie, Tacîmurĭ B. M. F. Mobile de fer, Scaune, Paturĭ de bronz, Cărucioare de copiĭ

BĂI, CLOSETE, SOBE

Am pus în circulaţie o trăsură care duce la domiciliŭ „petrol imperial" fin neexplosibil în bidoane pe preţul de

4 LEI I DECALITRU

En gros şi în Detail

C. N. DIMITRIU & I. STEINHART
Strada Decebal 20 şi Calea Moşilor 31

HOTEL TRANSILVANIA
BUCURESCI
8, Strada Gabroveni, 8.

Cu începere de la Sf Gheorghe 1894, acest hotel trecînd *sub o nouă antrepriză* şi fiind din *noŭ construit, aranjat* şi *mobilat* oferă D-lor călătorĭ camere cu tot confortul pe *preţurĭ moderate* cu *serviciul gratuit*.

Acest hotel e situat în *centrul comercialuĭ* avînd restaurant şi cafenea comercială.

Cu distinsă stimă,
Antreprenorul

CALORIFERE BELGIANE

UNICA SPECIALITATE în FELUL LOR

Prin excelenta lor ventilaţiune aŭ devenit sistemul cel maĭ higienic recomandate prin certificate de onor. D-niĭ doctorĭ general Theodori, Dr. Măldărescu, Dr. Varlam etc. etc.

Aŭ fost premiate la toate expoziţiunile internaţionale, precum şi la cea din Anvers în anul corent cu medalia de aur.

Consumînd puţin material aŭ un foc necontenit, care produce căldura cea maĭ plăcută şi neschimbătoare.

Rugăm pe onor. clienţĭ a vizita magazinul nostru şi a se convinge de realitatea celor anunţate.

Singurul deposit pentru România al Caseĭ Dequeune & C-ie din Bruxelles şi Paris

MARCUS LITTMANN & I. WAPPNER

Calea Victorieĭ, 61 (vis-à-vis de Episcopie)

ATELIER ARTISTIC

Z. H. LÖBEL & S. GRÜNBERG
PICTORI
şi
ZUGRAVI DE FIRME

9, Calea Văcăreştĭ No 9
BUCUREŞTI

Se primeşte orĭ-ce comande din această branşă cu preţurĭ reduse.

Doritoriĭ se pot adresa şi prin cărţĭ postale.

HUILE de HOGG

Oliu Hogg extras din FICAŢĬ PRÓSPEŢĬ de MORUN

Cel maĭ activ, cel maĭ agreabil şi cel maĭ nutritor.

Prescris de aprópe cincĭ decĭ de anĭ de către ceĭ maĭ marĭ medicĭ din lume.

EMULSION de HOGG

Emulsiunea Hogg preparată cu IPOFOSFIŢĬ de CALCE şi de SODĂ

Ea este o cremă făcută cu Oliu de ficaţĭ de morun Hogg, agreabilă de bĕut ca şi laptele; copiĭ o iaŭ cu cea maĭ mare poftă.

Ambele aceste medicamente sunt bune pentru copiĭ peperniciţĭ şi persónele d'o sănătate slabă. *Bune asemenea contra* bólelor *de* piept, *contra* tuseĭ, umorilor, erupţiunilor de piele, *contra* influenzeĭ. *etc.*

SE VÎND NUMAĬ în FLACÓNE TRIUNGHIULARĬ (*Proprietate exclusivă*).

Farmacia HOGG, 2, Rue de Castiglione, 2, PARIS

ŞI ÎN TÓTE FARMACIILE DIN LUME.

BÓLELE STOMAHULUI
DIGESTIUNI GRELE

PRAFURILE ŞI PASTILELE PATERSON

cu Bismuth şi Magnesia.

Aceste *Prafurĭ* şi aceste *Pastile antiacide şi digestive* vindecă *boalele stomahuluĭ, lipsa de apetit, digistiunile grele, acrimele, versaturile, darĭ afara, colice;* ele regularisează *functiunele stomahuluĭ şi a intestinelor.*

Adh. DETHAN, farmacist, 23, Rue Baudin, PARIS *şi în pr. farmaciĭ din Franţa şi străinătate.*

A se cere per etichete *semnătura* J. FAYARD

Prafurĭ 3 şi 5 fr. — Pastile 2 fr. 50 franco.

TELEGRAMA
BLĂNĂRIA RUSEASCĂ

EN DETAIL **62, CALEA VICTORIEI, 62** EN GROS

Vis-à-vis de Teatru Naţional

Sub-semnatul fac cunoscut că întorcîndu-mă din străinătate şi din

TACSITU DE BLĂNĂRII

am adus un colosal asortiment de Blanării brute şi confecţionate şi alte articole de branşa aceasta cu preţurĭ ne auḑite de eftine:

Coleiurĭ, Samurĭ, Zibelină	de la Leĭ	15,20,50
Paltoane de postav superior vătuite cu gulere Astragan verit.	» » »	70—100
Blănĭ de Bărbaţĭ îmblănite cu blană solidă nevopsită	» » »	150—200
Blănĭ de Bărbaţĭ de Moscu, Enot de Rusia, extra) cu	» » »	150—300
Blănĭ de Bărbaţĭ Nurcĭ, cu gulere Loutru, Samur) Pelerine	» » »	
Blănĭ de Bărbaţĭ, Biber Rusesc, Astragan) ruseştĭ	» » »	200—400
Blănĭ de Bărbaţĭ, Pacea Samur şi Samur veritabil	» » »	500—800
Rondurĭ şi Haine de Dame îmblănite cu diferite Blănĭ, Garniturĭ Thibet negru, Astragan, Castor Scong	» » »	80—200
Blănĭ de voiagiŭ, îmblănite cu Angora de Rusia, Gulere, Şopĭ	» » »	80—120
Blănĭ de voiagiŭ, îmblănite cu Sopĭ saŭ Enot de Rusia	» » »	160—200
Blănĭ de voiagiŭ, îmblănite formă rusească cu Pelerină	» » »	200—250
Sacourĭ de piele de Căprioară şi pantalonĭ căptuşală flanelă	„ „ „	30—80
Sacourĭ de piele de Căprioară şi pantalonĭ îmblănite	„ „ „	40—100
Sacourĭ de tricou cu gulere de Astragan	„ „ „	25—30
Sacourĭ de Catifea (Velour Englezesc cu jiletcă)	„ „ „	25—40
Burdufurĭ de sanie, Urşĭ, negre, albe şi argintie, Tigre, Lupĭ, Vulpe de Rusia şi pleturĭ englezeştĭ p. voiagiŭ şi trăsurĭ	„ „ „	20—200
Chausiliere de blană pentru trăsură şi vânătoare	„ „ „	15—20
Cisme de blană pentru vânătoare, specialitate	„ „ „	30—50

Căciulĭ de Bărbaţĭ, Dame şi Copiĭ, Gulere, Manşoane şi noutăţĭ de Blană cu preţurĭ foarte reduse.

Asemenea se găseşte şi un mare asortiment de Şoşonĭ Ruseştĭ şi Galoşĭ pentru bărbaţĭ, dame şi copiĭ. Ciorapĭ de lână, Jambiere, Ghetre.

Mare asortiment de Mantale de cauciuc şi Pelerine de ploae pentru militarĭ, Pardesiurĭ Havalot cu pelerine englezeştĭ. Preţurĭ foarte moderate.

MARE ASORTIMENT DE PĂLĂRII

cu preţurĭ foarte reduse

Cu stimă
PROPRIETARUL MAGASINULUI

SAINT-RAPHAEL

Vin întăritor, digestiv, tonic, reconstituant de un gust escelent. Remediul cel maĭ bun contra **oboselelor stomaculuĭ, cloroseĭ, anemieĭ şi convalescenţelor.**

Precios pentru persoanele înaintate în vîrstă, mumele tinere şi copiilor.

Fie-care butelie este acoperită de marca fabriceĭ şi de timbrul de garanţie al **„Uniuneĭ fabricanţilor"**.

Depoul general pentru toată România la **farmacistul:**

VICTOR THÜRINGER

Calea Victorieĭ No. 154 Bucureştĭ

Se găseşte asemenea la toate farmaciile şi droguеriile din capitală şi provincie.

La Tipografia Nouă se găsesc bilete de vînzare şi de închiriat.

TURNATORIA
şi
FABRICA
„COMETUL"

Efectuiază **instalaţiunĭ de încălzire centrală** (calorifere) sistemul de cel maĭ perfecţionat şi simplificat şi cu preţurĭ moderate. Numeróse instalaţiunĭ efectuate funcţionează în mod satisfăcător, conform certificatelor clienţilor respectivĭ.

— ADOLF SALOMON —

FABRICA 20, Strada Vultur. 20 — **DEPOSITUL** 14, Strada Dómneĭ, 14

Deposite în provincie: In Iaşi, la D. Jacques Davidovici, Strada Lapuşneanu 37; în Craiova la D. Petrache Andreescu; în T.-Măgurele, la D-nu Is. M. Elias; în Brăila, la D. J. Neumann.

CEAIUL CARPATILOR „VOREL"

— Autorisat de consiliul Medical superior din România —

Remediul cel maĭ sigur contra tutulor boalelor pieptuluĭ, plămînilor precum şi ale căilor respirătoare, indiscutabil dar contra tuselor nervoase, contra bronchitelor cronice şi acute, contra catarelor cronice guturaiŭ precum şi contra tuseĭ convulsive la copiĭ (numită tusea măgărească).

Ceaiul Carpaţilor «Vorel» avînd un gust maĭ delicios de cît adevăratul ceaiŭ de China, se poate întrebuinţa şi în locul acestuia cu mare succes.

— Preţul unuĭ pachet cu Ceaiŭ este 80 banĭ —

Asemenea se recomandă Bomboanele Pectorale «Vorel» preparate din extractul Ceaiuluĭ Carpaţilor pentru maladiile maĭ sus menţionate.

Preţul uneĭ cutiĭ cu Bomboane este Leĭ 1.50

Depozitul la *Droqueria şi Farmacia* BRUSS Bucurescĭ, Bulevardul Elisabeta, palatul Băilor Eforieĭ. — Şi la toate farmaciile din ţară.